

Een avond in het D66-café

Vorige week 31 oktober was BON uitgenodigd voor het politiek café van D66 in Utrecht. Het druk bezette bestuur vroeg me om daar heen te gaan.

Dat wilde ik wel. En ik had daar mijn redenen voor.

De avond zou gaan over het MBO-onderwijs. Er zouden ROC-studenten zijn, vertegenwoordigers van het JOB (de Jongerenorganisatie Beroepsonderwijs), en in elk geval Paul van Meenen, het nieuwe kamerlid van de partij met de portefeuille onderwijs.

Ik had verschillende redenen om daar namens BON naar toe te gaan.

1. In mijn voorbereidingen voor mijn lezing over CGO (inmiddels tot het minder gevaarlijk klinkende BGO omgedoopt) had ik me niet alleen in de theoretische achtergronden van dit gebrek aan onderwijs verdiept, maar ook talloze MBO-leraren gesproken uit alle hoeken van het land. Die had ik ook de tekst van mijn lezing vooraf gegeven met de vraag of ik mijn beeld klopte en of het actueel was. Immers Doekle Terpstra heeft herhaaldelijk verklaard dat er hard gewerkt werd om alle wanorde op te ruimen. Je kond dus verwachten dat in de laatste maanden sprongen vooruit zijn gemaakt. Nee dus, zo beaamden die leraren.

Nu kreeg ik de kans om ook vertegenwoordigers van de leerlingen, die inmiddels “studenten” heten en vaak ook zo ogen, te spreken en vooral ook bij hen na te gaan of mijn verhalen wel deugden.

2. Daarnaast is D66 een interessante partij. Er werd zelfs de afgelopen maanden vaak geschreven in de media dat een kabinet zonder de lijm van deze partij niet mogelijk zou zijn. En soms viel ook de naam van Paul van Meenen. Die werd zelfs aangemerkt als toekomstige minister van onderwijs.

Ik weet dat D66 zich vaak de partij van het onderwijs noemt. Ze wil er hopen geld aan spenderen. Het vorige kamerlid Boris van Dam is vaker met interessante goede ideeën gekomen.

Wel viel het optreden van vertegenwoordigers me wel eens tegen. Ik kon me niet aan de indruk onttrekken dat er nogal wat mensen in zitten met affiniteiten voor soepel pragmatisch management. En ik had ook het idee dat onder haar aanhang nogal wat vernieuwers schuil gaan die denken dat elk probleem met een goede managementsaanpak op te lossen is. En dat het dus niet denkbeeldig was dat er goede banden zouden bestaan met de geldverslindende bureautjes van onderwijsprofessionals (dat zijn dus in elk geval geen leraren, zo noemden de coaches, innovatie- en changemanagers zich stelselmatig).

Met deze vooroordelen gewapend toog ik die avond naar Utrecht. Inmiddels zag ik, tussen de andere treinreizigers die ook voortdurend met hun gsm bezig waren, een mailtje van de voorzitter Thomas Bakker, bestuurslid van D66 Utrecht, die me meldde dat van Meenen later zou komen. Hij werd opgehouden door besprekingen over de regeringsverklaring die ‘s morgens bekend was gemaakt. Bij aankomst bleek dat van Meenen Utrecht niet meer zou halen.

Om 8 uur trof ik Rico van Steen, algemeen bestuurslid van JOB aan. Later verscheen de voorzitter, Preston Henshuis die net uit de gevangenis kwam, althans daar had hij een studiebezoek gebracht. Met Rico had ik een levendig gesprek waarin bleek dat we op één golflengte zaten.

Na een half uur waren er zo'n vijftien D66-leden verschenen.

De D66-ers wilden een beeld krijgen van de situatie aan de ROC's.

Op verzoek legde ik uit waar CGO (dat nu dus overal BGO = beroepsgericht onderwijs is gaan heten) voor stond en wat de uitgangspunten waren. Bovendien legde ik aan de zaal voor dat ik van een docent een maand geleden hoorde dat op de ROC Twente 600 van de 1800 personeelsleden met competenties bezig zijn. Mijn verhaal werd steeds bijgevalen door de JOBbers. Zij voegden daar zoveel negatieve verhalen aan toe dat we samen konden concluderen dat de NOVA ZEMBLA-uitzending van 2010 "Wij willen les" nog altijd actueel is.

Ik heb nog toegelicht dat BON voor iedereen open stond, dat we natuurlijk relatief veel leraren hebben, waaronder de nodige MBO-docenten (verschillende heb ik leren kennen in de resonansgroepen van de Onderwijscoöperatie en onder de ambassadeurs van de CO). Over hun situatie kon ik dus ook het een en ander vertellen. Ik gewaagde van de verhalen dat op veel scholen de leraren murw geslagen zijn door het gedoe van bovenaf.

We hebben het gehad over de broodnodige bijscholing en over het probleem dat veel coaches/assistenten geen idee hebben wat ze aan het doen zijn. Preston voegde daar aan toe dat leraren die nu plotseling wel "les moesten geven" uit arremoe de groep aan het werk zetten met opmerkingen als "lees die pagina's maar en kijk wat er van komt". Ook werd beaamd dat die centimetersdikke reflectieverslagen nog steeds ingeleverd moesten worden en bovendien willekeurig bij de beoordeling, als die er al was, hoogtij vierde. Die constatering werd door van Steen nog eens beaamd met eigen verhalen over het onderwijs dat MBO-ers mogen genieten of zelf mogen "creëren".

De D66-leden volgden de uiteenzettingen geboeid.

Een aanwezige vroeg of een mix van competenties met vakkennis toch niet een goed zaak was, want hij had nog les gehad waarin leraren louter lesjes afdraaiden. Aan de hand van mijn schoolpraktijk kon ik laten zien dat vanuit degelijk inhoudelijk onderwijs wel degelijk een variatie aan werkvormen, waarin leerlingen zelf actief waren, mogelijk was. Dat bleek wel aan te slaan.

De voorzitter van de avond probeerde nog een discussie tussen de JOBbers en BON te provoceren, maar toen ik zei dat ik sterk de indruk had dat we het honderd procent eens waren, werd door de JOBbers met nadruk instemmend geknikt. Ze hebben mij ook meteen hun kaartjes gegeven omdat ze contact met BON op prijs stelden.

In de laatste rondes werd nog gepraat over voors en tegens van centrale examens. Ik kon hen duidelijk maken dat ik dagelijks zie dat mijn vak maatschappijleer soms zeer goed maar soms ook zeer slecht werd gegeven omdat er een CE ontbreekt.

Het was een mooie avond. Met D66-ers die betrokken waren bij het onderwijs en met sympathieke bestuursleden van het JOB die hun inzichten helder over het voetlicht kregen.

Zo bleek mijn sombere beeld van de situatie in de ROC's opnieuw bevestigd te worden.

Omdat de confrontatie met de heer Van Meenen (die als leraar en schoolleider gewerkt heeft en die ik in een nachtelijk interview in Casa Luna verstandige dingen hoorde vertellen) uitbleef, zie ik uit naar een nieuwe ontmoeting met D66. Dan hoop ik helderheid te krijgen of mijn indruk klopt dat D66 voor innovatie en change geen vreemde woorden zijn.

Huub Philippens,
6 november 2012